

מילון פקודות היומן הגדול להנהלת חשבונות סוג 1+2 | מירי אשכנזי

1. פקודת יומן הפרשה לחובות מסופקים (חומ"ס) וסגירת חוב אבוד

סוף השנה הגיע, ואתם מעריכים שחלק מהלקוחות של העסק לא ישלמו את חובם (מסיבות של קשיים כלכליים, פשיטת רגל וכדומה). כדי לעמוד בעקרון ההקבלה (רישום הוצאה בשנה שבה נוצרה ההכנסה) ובעקרון השמרנות, עלינו לרשום הוצאה כבר בשנה הנוכחית, עוד לפני שהחוב הפך סופית ל"אבוד".

ההפרשה מבוצעת באמצעות חשבון תוצאתי (הוצאה) וחשבון מאזני נגדי (הפרשה לחומ"ס), המקטין את סעיף הלקוחות במאזן.

פקודת יומן ליצירת ההפרשה לראשונה (או הגדלתה בסוף שנה):

חובה / זכות	שם החשבון	הסבר
חובה	הוצאות חובות מסופקים	רישום ההוצאה השנתית השוטפת בדוח רווח והפסד
זכות	הפרשה לחובות מסופקים	חשבון מערך מאזני (נכס במינוס המקטין לקוחות)

2. פקודת יומן קניית נכס קבוע (רכב/מכונה) והוצאות נלוות

רכישת נכס קבוע (כמו רכב, מכונה, מבנה או מחשבים) אינה נרשמת כהוצאה שוטפת בדוח רווח והפסד, אלא כהגדלה של מערך הנכסים של העסק במאזן.

הבסיס לרישום מבוסס על עקרון העלות ההיסטורית: כל הוצאה ישירה והכרחית הנדרשת כדי להביא את הנכס למצב שמיש ופעיל בעסק (כמו הובלה, התקנה, אגרת רישום ראשונית, עמלת תיווך לרכישה) מתווספת לעלות הנכס עצמו ולא נרשמת כהוצאה נפרדת!

מבנה פקודת היומן (רכישת מכונה הכוללת הוצאות הובלה והתקנה במזומן/עו"ש):

הסבר	שם החשבון	חובה / זכות
עלות המכונה המקורית + עלות ההובלה וההתקנה	מכונות וציוד מס תשומות נכסים	חובה
סך התשלום המלא והכולל שיצא מהעסק	עו"ש בנק (או ספק נכס קבוע)	זכות

שימו לב לפרטים הקטנים: הוצאות שוטפות שקורות לאחר שהנכס כבר עובד (כמו דלק לרכב, ביטוח, או תיקון שוטף של מכונה) נרשמות כהוצאות רגילות בדוח רווח והפסד, ולא מתווספות לשווי הנכס.

3. פקודת יומן חשבון משיכות בעלים והפקדות בעלים

בעסקים קטנים ובחברות יחיד, קיימת הפרדה מוחלטת בין הכיס הפרטי של בעל העסק לבין כספי העסק (עקרון הישות הכלכלית). חשבון "משיכות בעלים" מתעד את הזכויות והחובות של הבעלים מול העסק שלו.

א. פקודת יומן משיכת כספים על ידי בעל העסק (לצרכים פרטיים):

כאשר בעל העסק מושך כסף לביתו, הוא הופך ל"חייב" של העסק, ולכן החשבון נרשם בחובה (נכס לעסק).

הסבר	שם החשבון	חובה / זכות
הבעלים קיבל נכס זמני מהעסק	משיכות פרטיות	חובה
כסף יצא מחשבון הבנק של העסק	עו"ש בנק	זכות

ב. פקודת יומן הפקדת כספים אישיים של הבעלים לתוך העסק:

הבעלים מזרים כסף פרטי כדי לעזור לעסק. כעת העסק חייב לו כסף, ולכן החשבון נרשם בזכות (התחייבות של העסק).

הסבר	שם החשבון	חובה / זכות
נכנס כסף לחשבון הבנק של העסק	עו"ש בנק	חובה
העסק רושם התחייבות להחזיר לבעלים את הכסף	הון בעל העסק	זכות

4. פקודת יומן קבלת הלוואה מהבנק והחזר תשלומים

כשמקבלים הלוואה, נכנס כסף לעו"ש ונוצרת התחייבות מאזנית. בשלב ההחזר החודשי יש לשים לב שהתשלום שהעסק משלם לבנק מורכב תמיד משני חלקים: החזר על חשבון החוב המקורי (קֶרֶן) (ותשלום על שירותי המימון של הבנק) ריבית. (אסור לערבב ביניהם בפקודה!

א. פקודת יומן בעת קבלת הלוואה מהבנק:

הסבר	שם החשבון	חובה / זכות
כסף נכנס לחשבון	עו"ש בנק	חובה
נוצרת התחייבות מאזנית לבנק	הלוואה לזמן ארוך (או קצר)	זכות

ב. פקודת יומן בעת ההחזר החודשי (הפרדת קרן וריבית):

הסבר	שם החשבון	חובה / זכות
הקטנת החוב המאזני בספרים (מרכיב הקרן בלבד)	הלוואה מהבנק	חובה
רישום הוצאה השוטפת על הריבית בדוח רווח והפסד	הוצאות מימון / ריבית	חובה
סך כל הכסף שיצא בפועל מחשבון הבנק (קרן + ריבית)	עו"ש בנק	זכות

5. פקודת יומן הוצאות מראש והכנסות מראש (פקודות התאמה)

פקודות התאמת חשבונות תוצאתיים של ה-31 בדצמבר נועדו ליישר קו עם עקרון ההקבלה והתקופתיות החשבונאית. אם שילמנו על משהו השנה (למשל ביטוח רכב ששולם בנובמבר למשך שנה שלמה קדימה), חלק מהסכום שייך לשנה הבאה. לכן, החלק היחסי ששייך לשנה הבאה נחשב כרגע ל"נכס" (הוצאה מראש) ואנו מנטרלים אותו מסעיף ההוצאות הנוכחי.

א. פקודת יומן להעברת הוצאה ששולמה העונה לשנה הבאה (הוצאות מראש):

הסבר	שם החשבון	חובה / זכות
חשבון מאזני (נכס) המייצג את הזכות לקבל שירות בשנה הבאה	הוצאות מראש	חובה
הקטנת סעיף ההוצאות בדוח רווח והפסד של השנה הנוכחית	הוצאות ביטוח / שכר דירה	זכות

ב. פקודת יומן להעברת הכנסה שהתקבלה העונה לשנה הבאה (הכנסות מראש):

כאשר לקוח שילם לנו מראש על שירות שניתן לו רק בשנה הבאה. הכסף אצלנו, אך עוד לא "הרווחנו" אותו רשמית בדוח התוצאתי.

הסבר	שם החשבון	חובה / זכות
הקטנת סעיף ההכנסות בדוח רווח והפסד של השנה הנוכחית	הכנסות משירותים / מכירות	חובה
חשבון מאזני (התחייבות) המייצג חובה לספק שירות בעתיד	הכנסות מראש	זכות

6. פקודת יומן הוצאות לשלם והכנסות לקבל

זהו הצד השני של מטבע התאמת חשבונות תוצאתיים: אירועים והוצאות שקרו והתרחשו בשנה הנוכחית (למשל, צרכנו חשמל, מים או שירותי טלפון בחודש דצמבר) אבל החשבונית או התשלום בפועל יגיעו אלינו רק במהלך השנה הבאה. חובה עלינו לרשום את ההוצאה/ההכנסה כבר עכשיו בשנה שבה היא קרתה.

א. פקודת יומן לרישום הוצאה שטרם התקבלה עליה חשבונית (הוצאות לשלם):

הסבר	שם החשבון	חובה / זכות
רישום ההוצאה בשנה שבה היא נצרכה בפועל	הוצאות חשמל / טלפון / שכר	חובה
חשבון מאזני (התחייבות) עד להגעת החשבונית בשנה הבאה	הוצאות לשלם	זכות

ב. פקודת יומן לרישום הכנסה שמגיעה לנו אך טרם קיבלנו (הכנסות לקבל):

הענקנו שירות ללקוח בדצמבר, אך נשדר לו חשבון ונקבל את התשלום רק בינואר.

הסבר	שם החשבון	חובה / זכות
חשבון מאזני (נכס) המייצג את זכותנו המשפטית לקבל כסף	הכנסות לקבל	חובה
רישום ההכנסה בשנה שבה השירות בוצע והרווח	הכנסות מעמלות / שירות	זכות

7. פקודת יומן רישום פחת שנתי ופחת נצבר

בסוף כל שנה, נכסים קבועים מאבדים מערכם עקב שימוש, בלאי או התיישנות טכנולוגית. חשוב להבחין בין שני חשבונות בעלי שמות דומים: "הוצאות פחת" (חשבון תוצאתי שמתאפס ונעלם בסוף שנה בדוח רווח והפסד) לבין "פחת נצבר" (חשבון מאזני שנשאר איתנו משנה לשנה ומייצג את סך כל ירידת הערך של הנכס מיום קנייתו).

מבנה פקודת היומן לרישום הפחת השנתי (סוף שנה):

הסבר	שם החשבון	חובה / זכות
רישום ההוצאה השנתית השוטפת בדוח רווח והפסד	הוצאות פחת	חובה
חשבון מערך מאזני המקטין בעקיפין את ערך הנכס במאזן	פחת נצבר — כלי רכב (או ציוד)	זכות

שימו לב לפרטים הקטנים: פקודת פחת היא פקודה רישומית בלבד. היא אינה מערבת תזרים מזומנים (אין פה חובה או זכות של בנק/עו"ש) מכיוון שהכסף על הנכס כבר שולם במלואו ביום הרכישה שלו.

מסתבכים עם חובה וזכות? מרגישים שהחומר רץ מהר מדי בכיתה והמבחן הממשלתי מתקרב?

אתם לא חייבים להגיע לחוצים או לנסות לנחש את פקודות היומן לבד בבית. בואו נפרק יחד את כל המלכודות, פקודות החתך, התאמות הבנקים והפרק המעשי של תוכנת ריווחית בשיעורים ממוקדים, פרקטיים ו"בגובה העיניים" שיעשו לכם סדר מוחלט בראש ויבילו אתכם להצלחה בבחינה.

[לחצו כאן לשליחת הודעה ישירה למירי אשכנזי בוואטסאפ ונתאם שיעור חיזוק מנצח!](#)